

بررسی امکان تلاقی بین گونه‌ای در پرونوس (*Prunus*) و ارزیابی

خصوصیات رویشی و زایشی نتاج حاصل

دزم پور، جلیل و حمید رهنمون

اعضای هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی آذربایجان شرقی ایستگاه سهند

به منظور دستیابی به پایه‌های کلونی مقاوم و سازگار به شرایط محیطی و رفع برخی مشکلات اساسی که در سالهای اخیر به دلیل بروز پدیده خشکسالی و بالا رفتن میزان شوری در آب و زمین‌های زراعی منطقه و همچنین تهیه پایه‌های مقاوم و یا محتمل به بیماریهای ریشه‌ای بادام و زردآلو، بررسی از سال ۱۳۷۷ با انجام تلاقی‌های مختلف در داخل جنس پرونوس و استفاده از مقاومت‌های نسبی گونه‌های دیگر در ایجاد دو رگهای بین گونه‌ای مقاوم بعنوان پایه سازگار و برتر انجام گرفت. تلاقی‌های انجام گرفته شامل هلو × بادام، ماریانا × بادام، GF77 × بادام، میروبالان × زردآلو، GF677 × میروبالان بود. درصد تشکیل میوه با جنین و آندوسپرم کامل در تلاقی گوجه × بادام و GF677 × میروبالان کمترین (۰/۵-۰٪) و در تلاقی هلو × بادام نسبتاً خوب (۱۰-۵/۰٪) بود. بذور حاصل دارای درصد جوانه‌زنی پایین و نتایج حاصل اکثراً ضعیف‌الرشد (به استثناء هلو × بادام) می‌باشند. از برخی دورگهای با قدرت رشد بالا قلمه نیمه خشبی تهیه و با تیمار هورمونی IBA (با دزهای ۱۰۰۰، ۱۵۰۰ و ۲۰۰۰ پی‌پی‌ام) در شرایط گلخانه با سیستم پاگرما امکان تکثیر رویشی آنها مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد شماره‌های SH312 و SH314 (هلو × بادام) و دارای بالاترین قدرت ریشه‌زایی (۷۰-۵۰٪) و بقیه کمتر تا حد صفر می‌باشند. آزمون مربوط به سازگاری پایه و پیوند و مقاومت به بیماریها و استرس‌های خاکی و استفاده از بیوتکنولوژی و تکثیر انبوه آنها در فاز دوم آزمایش مورد بررسی قرار

می‌گیرد شایان ذکر است سایر خصوصیات رویشی و زایشی نتایج تحت مطالعه قرار گرفته و ثبت شده‌اند.